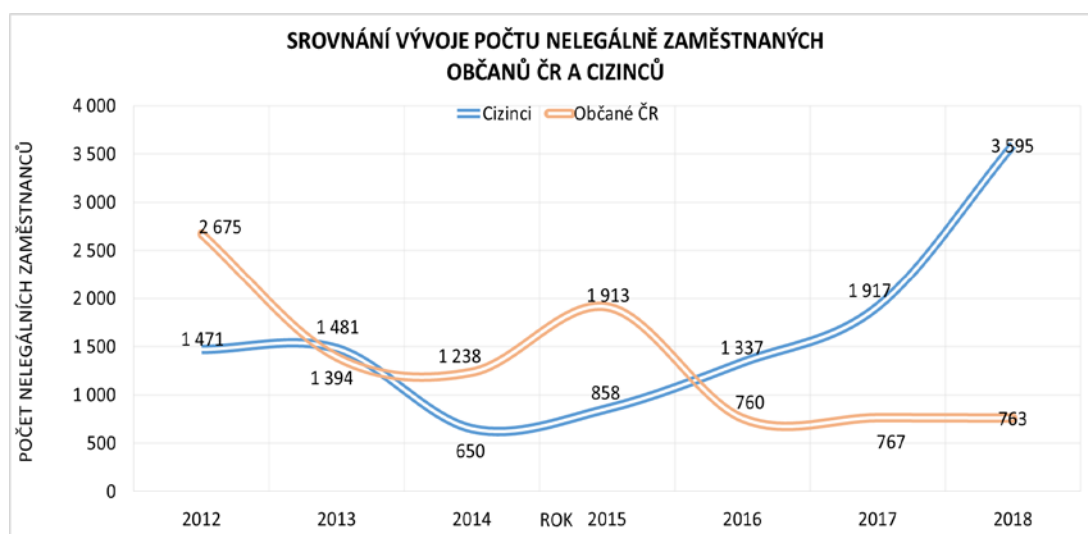

Inspektoráty práce se v roce 2018 zaměřily na kontroly nelegálního zaměstnávání

Opava, 24. dubna 2019 – Zvýšené kontroly na odhalování nelegálního zaměstnávání probíhaly v průběhu celého roku na celém území České republiky. Státní úřad inspekce práce uskutečnil kromě průběžně realizované kontrolní činnosti i několik celostátních mimořádných akcí zaměřených na velká pracoviště a nelegální zaměstnávání cizinců. Kontroly budou pokračovat i v letošním roce ve stejném režimu. Cílem všech těchto kontrol není zamezit přístupu pracovníků ze zemí mimo EU na český pracovní trh, ale zajistit, aby byli zaměstnáváni za stejných podmínek jako čeští zaměstnanci či pracovníci ze zemí Evropské unie.

Z celkového počtu 8 339 kontrol zaměřených na odhalování nelegálního zaměstnávání (dále jen NLZ) byla oblastními inspektoráty zjištěna nelegální práce u 1 048 subjektů. Kontrolami bylo odhaleno 4 583 nelegálně zaměstnaných osob. V 763 případech se jednalo o občany ČR, ve 225 případech o občany EU (nejčastěji osoby se slovenskou, rumunskou a bulharskou státní příslušností) a v 3 595 případech o cizince, občany třetích zemí.

V porovnání s rokem 2017 výrazně vzrostl počet cizinců, tedy občanů třetích zemí, zjištěných při výkonu nelegální práce. Zatímco v roce 2017 se jednalo o 1 917 cizinců, v roce 2018 byl tento počet 3 595 cizinců. Nejčastěji se jednalo o občany státní příslušnosti Ukrajina (2 873), Vietnam (285) a Moldávie (197). Dále pak byli odhaleni při nelegální práci občané státní příslušnosti Srbsko (59), Uzbekistán (34), Bělorusko (23) a Rusko (21). Tento trend mimo jiné odráží současnou situaci na trhu práce, charakterizovanou nedostatkem pracovní síly. Zásadní motivací však zůstává ekonomický faktor, kdy za tyto nelegálně zaměstnané cizince není zaměstnavateli hrazeno zdravotní a tyto zaměstnavatelé tak získávají nekalou konkurenční výhodu. Počet odhalených nelegálně pracujících občanů ČR nebo EU byl pak obdobný jako v roce 2017.

Srovnání nelegálně zaměstnaných občanů ČR a cizinců v letech 2012–2018

Nejčastěji byly v roce 2018 odhalovány nelegálně pracující osoby na pracovištích zaměstnavatelů sektoru stavebnictví, zpracovatelského průmyslu a sektoru velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel; ubytování, stravování a pohostinství.

Z pohledu velikosti zaměstnavatele se nelegálního zaměstnávání dopouštěli nejčastěji malí zaměstnavatelé (do 9 zaměstnanců, resp. 10–49 zaměstnanců) nebo zaměstnavatelé se 50–249 zaměstnanci.

V roce 2018 uložil SÚIP zaměstnavatelům za spáchání přestupku umožnění výkonu nelegální práce celkem 496 pokut v celkové výši 151 351 500 Kč.

Mimořádné kontroly NLZ

Vedle průběžně realizovaných kontrol proběhly v loňském roce 4 mimořádné kontrolní akce zaměřené na oblast nelegálního zaměstnání občanů České republiky, cizinců a občanů EU. Nejprve v roce 2018 proběhla kontrolní akce zaměřená na pracovní vykořisťování, která byla provedena v součinnosti s Policií ČR (dále jen PČR). Další tři mimořádné kontrolní akce NLZ byly realizovány ve spolupráci s PČR, Službou cizinecké policie, a byly postupně zaměřeny na oblast stavebnictví a strojírenství, následně na oblast stavebnictví a třetí kontrolní akce pak na velkosklady a logistická centra.

Zneužívání institutu vysílání pracovníků

I v roce 2018 se orgány inspekce práce při kontrolách nelegálního zaměstnávání, kromě “běžného” nelegálního zaměstnávání (práce bez uzavřeného pracovněprávního vztahu) často setkávali se zneužíváním institutu vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb zaměstnavatelem usazeným v jiném členském státu Evropské unie. Fakticky jsou tak tito pracovníci (především ukrajinské státní příslušnosti) vysíláni zahraničními zaměstnavateli (především polskými, přičemž pracovník má polské vízum) ke společnostem v České republice, které v mnohých případech přidělují tyto pracovníky k výkonu práce u dalších subjektů (dochází k tzv. řetězení). Z výsledků kontrolní činnosti je však patrné, že se v mnohých případech jedná pouze o zastírání výkonu závislé práce cizinců pro zaměstnavatele v ČR.

Zastřené zprostředkování zaměstnání

Orgány inspekce práce se při kontrolní činnosti zaměřené na nelegální zaměstnávání setkávali i se zneužíváním institutu agenturního zaměstnání. Jednalo se o případy tzv. zastřené zprostředkování zaměstnání, kdy namísto řádného zaměstnávání fyzických osob za účelem jejich dočasného přidělení k uživateli jsou uzavírány obchodní vztahy. Snahou bylo zejména zastřít výkon závislé práce cizinců ze zemí mimo EU. V roce 2018 bylo zastřené zprostředkování zjištěno u 248 subjektů a uloženo celkem 29 pokut v celkové výši 7 123 000 Kč.

O Státním úřadu inspekce práce (SÚIP)

Státní úřad inspekce práce je orgán státní správy, jehož úkolem je kontrola dodržování povinností plynoucích z pracovněprávních předpisů, včetně předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. SÚIP má své sídlo v Opavě a je řízen Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky. Pod SÚIP spadá 8 oblastních inspektorátů práce: OIP Hlavní město Praha, OIP Středočeský kraj, OIP Jihočeský kraj a Vysočina, OIP Plzeňský a Karlovarský kraj, OIP Ústecký a Liberecký kraj, OIP Královéhradecký a Pardubický kraj, OIP Jihomoravský a Zlínský kraj, OIP Moravskoslezský a Olomoucký kraj. Kromě kontrol patří k základním úkolům Úřadu i

TISKOVÁ ZPRÁVA

inspektorátů poradenská, konzultační a osvětová činnost. Činnost SÚIP a inspektorátů se řídí zákonem č. 251/2005 Sb., o inspekci práce.

Mgr. Richard Kolibač
tiskový mluvčí SÚIP
775 863 764

Richard.Kolibac@suip.cz